

Metsäkeskustelu kaipaa aitoa dialogia

METSÄNOMISTAJAT, METSÄTEOLLISUUS JA LUONTOVÄKI OVAT TAITTANEET VIIME AIKONA PEISTÄ VASTUULLISESTA METSÄTALOUDESTA, KESTÄVISTÄ HAKKUUMÄÄRISTÄ JA EU:N ENNALLISTAMISVAATIMUKSISTA. METSÄ GROUPIN ILMASTO- JA KIERTOTALOUSJOHTAJAN MAIJA POHJAKALLION MIELESTÄ VILKAS METSÄKESKUSTELU ON Tervetullutta. Parempiin tuloksiin kuitenkin päästäisiin kokoontumalla saman pöydän ääreen ja keskittymällä aitoon kehitysdialogiin, sillä Suomi elää metsästä myös tulevana vuosikymmeninä.

TEKSTI: TIMO SORMUNEN KUVAT: METSÄ GROUP

Suomea on perinteisesti pidetty yhtenä vastuullisen metsäteollisuuden mallimaana, jossa panostetaan metsien talouskäytön kestävyys ja pidetään samalla huolta myös alati tärkeämmistä luontoarvoista. Metsäteollisuus on investoinut mittavasti uuteen tuotantoteknologiaan, mikä entisestään parantaa ympäristösuorituskykyä.

Moni onkin jäänyt ihmettelemään EU:n tuoreita metsä- ja ilmastolinjauksia, joissa kehuja ja kiitosten sijaan on jaettu enemmänkin moitteita täkäläisistä hakkuumääristä. Myös näkemys siitä, onko esimerkiksi nuoren metsän hoidosta saatava ja jalostukseen heikosti soveltuva pieniläpimittainen puu ylipäättään laskettavissa uusiutuvaksi energiaksi, poikkeaa Brykselin byrokratiakäytävillä omasta tulokinnastamme.

Sekava tilanne ja epämääräiset tulokset harmittavat myös Metsä Groupin ilmasto- ja kiertotalousjohtaja Maija Pohjakalliota.

”Metsään ja metsien käyttöön liittyvää sääöstöä tulee nyt todella monesta suunnasta, ja valitettavasti siitä puuttuu holistinen kokonaisnäkemys. Nyt pykälien takana on esimerkiksi taksonomiaa, ennallistamista sekä Fit For 55-säädöksiä, jotka ovat osin

ristiriitaisia. Kestävän kehityksen ja kiertotalouden edistämiseksi tarvittaisiin tieteellistä systeemistä ajattelua”, tekniikan tohtori toteaa.

Hänen mielestään on silti hyvä, että EU piirtää myös metsiin liittyville arvoketjuille keskeisiä suuntaviivoja. Nyt regulaatio on kuitenkin monessa kohtaa jo liian yksityiskohtaisella tasolla, eikä se jätä riittävästi tilaa kansallisille tulkinnoille ja uusille innovaatioille.

”Eroja on myös määritelmässä, mikä on esimerkiksi primääristä tai sekundääristä biomassaa ja mikä lopulta uusiutuvaa tai fossiilista energiaa. Muovikin on määritelty EU komissiossa eri tavalla kuin globaaleissa standardeissa”, Pohjakallio toteaa.

Metsäasioille oma pyöreä pöytä

Asia ei ole yhdentekevä ja riskinä on, että epäselvien määritelmien myötä päätöksille haetaan faktojen sijaan poliittisia perusteluja. Se puolestaan lisää kierroksia myös julkisessa keskustelussa – puolesta ja vastaan.

Pohjakallion mukaan viime aikojen vilkas mielipiteenvaihto kertoo siitä, että meillä on metsiin edel-

VASTUULLISUUS

leen varsin tiivis suhde. Keskinäisen väittelyn sijaan eri osapuolten kannattaisi kuitenkin istua yhteisen pöydän ääreen, sillä tavoite ja visio on kaikilla lopulta sama eli metsien hyvinvointi.

”Muutos on tässä kohtaa myös mahdollisuus. Erilaisen näkemysten, tutkimuksen ja rakentavan dialogin kautta on varmasti löydettävissä tasapainoinen ratkaisu”, tutkijataustan omaava Pohjakallio tähdentää.

Mallia voisi kuulemma ottaa ilmastopolitiikan pyöreästä pöydästä tai muovitiekartan yhteistyöverkostosta. Niissä eri toimialojen asiantuntijat ja valtionhallinnon, alueiden sekä ympäristöjärjestöjen edustajat istuvat säännöllisin väliajoin yhteen pohtimaan ajankohtaisia asioita.

”Kun meillä on yhteinen näkemys, sitä on helpompi viedä myös EU:n suuntaan. Luontaisiin puulajeihin perustuva pohjoinen metsätalous on maankäyttömuotona varsin ainutlaatuinen ja vastuullinen tapa hankkia raaka-aineita – ja pitää metsistä laajemmin myös hyvää huolta”, Pohjakallio painottaa.

Yksi perusongelmista onkin juuri se, ettei EU:ssa ole riittävästi kirkastunut tšekäläisen metsäteollisuuden, sen yhteistyöverkostojen sekä tuotanto- ja arvoketjujen koko vastuullisuuskuva. Samalla säädöskeskustelu kiertyy liiaksi vain puunkäyttöön ja ilmastokysymyksiin, kun sitä pitäisi laajentaa kokonaisvaltaisemmin hiilenkiertoon ja erilaisiin puu- ja biopohjaisiin tuotteisiin, joilla korvataan esimerkiksi muovin kaltaisia fossiilisia aineita.

**”KÄYTÄNNÖSSÄ JOKAISESTA KAADETUSTA
PUUSTA HYÖDYNNETÄÄN KAIKKI MAHDOLLISET
OSAT JOKO UUSIEN TUOTTEIDEN RAAKA-
AINEENA TAI ENERGIANA”**

”Käytännössä jokaisesta kaadetusta puusta hyödynnetään kaikki mahdolliset osat joko uusien tuotteiden raaka-aineena tai energiana. Myös tuotannon sivuvirrat hyödynnetään tarkasti ja viimeistenkin osalta tehdään jatkuvaa tutkimus- ja kehitystyötä potentiaalisten kumppanien kanssa”, hän muistuttaa.

Vastuullisuus on metsäteollisuuden myyntivaltti

Oman energia- ja materiaalitehokkuuden jatkuva parantaminen onkin ollut yksi suomalaisen metsäteollisuuden keskeisistä kilpailuvalteista, joka kantaa nyt hedelmää myös alati kiristyvien vastuullisuusvaateiden kautta. Toisena tärkeänä tekijänä on metsien korkea sertifiointiaste ja puuraaka-aineen jäljitettävyyys.

”Kolmas valtti ovat teolliset symbioosit, joiden myötä meillä on muun muassa integroituja sellu- ja kartonkitehtaita. Valitettavasti meiltä puuttuu edelleen lainsäädännölliset mittarit, jotka kannustaisivat luomaan näitä kiertotalouden mukaisia teollisia symbiooseja lisää. Usein kiertotaloutta mitataan vain yksittäisen ainevirran kierrätysasteella tai käytetyn kierrätysraaka-aineen osuudella.”

Myös metsien biodiversiteettiin kiinnitetään Pohjakallion mukaan koko ajan enemmän huomiota. Metsä Groupin puunhankinnassa se näkyy mm. siinä, että metsiin jätetään lahopuita sekä pihlajaa, tuomea ja raitaa – lajeja, jotka takavuosina miellettiin liki arvottomiksi.

Tuoreen linjauksensa mukaisesti Metsä Group jättää monimuotoisuudelle arvokkaat kotimaiset lehtipuut metsiin eikä osta niitä energiahakkeeksi. Suomessa yritys ostaa ainoastaan mäntyä, kuusta, koivua sekä alle 40-senttistä haapaa.

Lehtometsille Metsä Group suositellaan luonnonhoitoa tai vapaaehtoista suojelua.

Metsä Groupissa kestävä kehitys on jo osa jokaisen työntekijän henkilökohtaisia vuositavoitteita. Yhtiön pidemmän aikavälin vastuullistavoitteissa vuosi 2030 on rajapyykki, jolloin mm. sen tuotteiden ja tehtaiden pitäisi olla fossiilittomia, tuotannon sivuvirrat sataprosenttisesti käytössä ja metsiin jätettävän lahopuun määrä kasvanut entisestään

”Vastuullisuus ja kiertotalous ovat metsäteollisuudessa kestävä liiketoiminnan olennaisia osia. Poikkeusoloista viisastuneena vastuullisuusketjuun kannattaa lisätä entistä tärkeämpinä osina myös materiaali- ja energiaomavaraisuus sekä huoltovarmuus. Näissäkin kysymyksissä metsäteollisuuden rooli on keskeinen”, Pohjakallio lisää.

Maija Pohjakallio

Ikä: 54 vuotta

Kotipaikka: Espoo

Työ: Metsä Groupin ilmasto- ja kiertotalousjohtaja. Työskennellyt aiemmin mm. Sulapacin vastuullisuusjohtajana. VTT:llä, Kemianteollisuus ry:ssä ja Aalto-yliopistolla.

Koulutus: Tekniikan tohtori, väitös fysikaalisen kemian alalta 1996 (Teknillinen korkeakoulu, nyk. Aalto-yliopisto)

Perhe: aviomies ja kaksi aikuista tytärtä

Harrastukset: Kirjapiiri, kuntoilu ja kilpacheerleadingin seuraaminen